

Rozhodně se musíme vrátit k procvičování velkých písmen, protože v nich pořád hodně z vás chybuje. Takže dostanete víc cvičení právě na velká písmena. Zopakujeme shodu podmětu s přísudkem a ukážeme si další druhy vedlejších vět příslovečných. Buďte pečliví a pozorní při vyplňování. Nebud'te zbrklí a zdůvodňujte si. Pravidla o psaní velkých písmen, o shodě PO s PŘ i o vedlejších větách najdete ve školním sešitě. Vypracované úkoly posílejte pravidelně každý týden, budu hodnotit i to, jak pracujete a zahrnu to do celkové známky na vysvědčení. marcela.harastova@zstovacov.cz.

1. Zakroužkujte velká písmena:

To zaš'tekal dědečkův pes (V - v)oříšek. Za vlády (P - p)etra (V - v)elikého se (R - r)usko proměnilo ve velkou říši. Na (H - h)odonínsku a (U - u)herskobrodsku se dosud zčásti zachovala (S - s)lovácká výzdoba chalup. Pro nás je ze všech těles ve (V - v)esmíru nejdůležitější (Z - z)emě, protože na ní žijeme, a (S - s)lunce, protože bez něho by (Z - z)eměkoule byla jen obrovskou chladnou skálou. V obci (L - l)ázně (L - l)ibverda je budova s názvem (O - o)bří (S - s)ud. Bydleli jsme na (N - n)áměstí (K - k)rále (J - j)irího na oběd jsme šli do (H - h)ostince (N - n)a (R - r)ychtě.

2. Shoda podmětu s přísudkem. Doplňte správnou koncovku. Dobře si uvědomte, co je ve větě podmětem! Podmět rozhoduje o koncovce přísudku. Pomáhejte se ukazováním ti, ty, ta.

Zkušeni krejčí ušil_ nádherné oděvy, které dodal_ lesku královské svatbě. Mobilní telefony zaplavil_ doslova celý svět. Jsou už vaše děti zdrav_? Ekologické problémy postihl_ mnoho vyspělých zemí světa. Děti zabloudil_ v černém lese. Sportovní kluby se snažil_ získat kvalitní hráče. O státním svátku zůstal_ obchody zavřen_. Pirátské lodi plul_ pod černými vlajkami. Hvězdy v mrazivé noci jasně zářil_. Trosečníci plul_ ve člunu mnoho dní, pak je naštěstí zachránil_ španělští rybáři. Řediteli byl_ představeni noví pracovníci. Horolezcům pomáhal_ při výstupu na vrchol domorodí nosiči. Rodiče se odstěhoval_ z Prahy. Hadroví strašáci se kýval_ ve větru.

3. Zakroužkujte velká písmena:

Mezi nejslavnější (i)ndiánské náčelníky patří náčelník (s)edící (b)ýk. Řeka (b)ílý (n)il vytéká z (v)iktoriina (j)ezera. Nejjasnější hvězda na nebi je (s)irius, který náleží do souhvězdí (v)elkého (p)sa. Nejvyšší kopec ve (ž)d'árských (v)rších má jméno (d)evět (s)kal. Na večírku vystoupil pěvecký kroužek (z)ákladní (š)koly v (č)eské (s)kalici. Řeka (d)yje přitéká z (č)eskomoravské (v)rchoviny. Na chodbě visela kopie obrazu (j)aro v (ž)elezných (h)orách.

4. Zakroužkujte velká písmena. Pozor, jsou to celé věty!

RECEPT SI VYZVEDNU V LÉKÁRNĚ U ČERNÉHO HŘEBCE. NA LETOŠNÍ DOVOLENOU POJEDU DO HOTELU PERMON VE VYSOKÝCH TATRÁCH. OBDIVOVAL JSEM NOVOU RESTAURACI U ADAMA V KARVINĚ. PLAVAT JSEM SE NAUČIL LONI U EGEJSKÉHO MOŘE. VLAK DO PRAHY JEDE PŘES ČESKOU TŘEBOVOU, ZÁBŘEH NA MORAVĚ, OLOMOUC A PŘEROV. V BRNĚ JE MNOHO BUDOV S DOMOVNÍMI ZNAMENÍMI, NAPŘÍKLAD DŮM U ČERNÉHO PSA. LISTINY SI VYZVEDNEME NA OLOMOUCKÉ RADNICI. BABIČKA BYDLÍ V NOVÉM MĚSTĚ NA MORAVĚ. NA TÁBOR POJEDU DO BYSTRICE POD HOSTÝNEM.

5. Vedlejší věta příslovečná příčinná. Ptáme se na otázkou: *Proč?* Nejčastějšími spojovacími výrazy jsou: *protože, poněvadž, jelikož.*

Př.: Přišel pozdě, protože mu ujel vlak. 1VH, protože 2 VV
Proč přišel pozdě?

Zakroužkuj spojovací výraz, napiš stavbu souvětí a otázku, kterou se zeptáme na VV příslovečnou příčinnou:

a) Představení byl zrušeno, jelikož nemocněl představitel hlavní role.

b) Bratr nemohl cestovat do zahraničí, protože neměl platný cestovní pas.

c) Poněvadž jsem měl hlad, vyjedl jsem celou ledničku.

d) Jelikož jsem se neskutečně bál, utíkal jsem jako o život.

e) Musel jsem jít nakoupit, poněvadž mamince došla mouka.

f) Poněvadž venku bylo zima, oblékl si troje tepláky.

6. Vedlejší věta příslovečná podmínková. Ptáme se na otázkou: *Za jaké podmínky* (se může uskutečnit děj)? *Jedině kdy?* Nejčastějšími spojovacími výrazy jsou: *jestliže, kdyby, když, -li, pokud.*

Př.: Jestliže dostanu jedničku z matematiky, maminka mě pochválí.

Jestliže 1VV, 2 VH

Za jaké podmínky mě maminka pochválí?

Zakroužkuj spojovací výraz, napiš stavbu souvětí a otázku, kterou se zeptáme na VV příslovečnou podmínkovou:

a) Jestliže nebudete muškáty pravidelně přihnojovat, nepokvetou.

b) Kdybys pečlivě dodržoval návod na sestavení modelu, dopadlo by to lépe.

c) Pokud bude bouřka, nevydávejte se do hor.

d) Jestliže dostanu koně, budu nejšťastnější na světě.

e) Když budu zdravý, tak se závodu určitě zúčastním.

f) Chceme-li dosáhnout dobrého výsledku, musíme pro to něco udělat

(-li připojujeme ke slovesu a znamená totéž co jestliže, -li = jestliže)

(Kroužkovat a psát jako spojovací výraz stačí samotné – li, nemusíme psát celé sloveso.)
